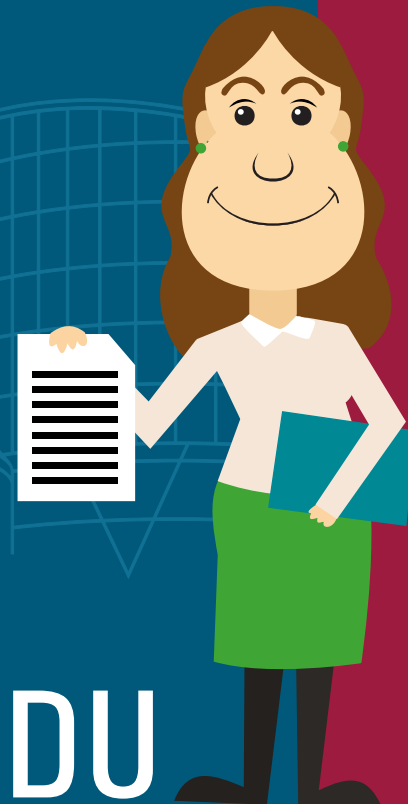

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

YUCOM
Komitet pravnika
za ljudska prava

PARTNERI
SRBIJA

OBRAĆANJE EVROPSKOM SUDU ZA LJUDSKA PRAVA

**OTVORENA
VRATA
PRAVOSUĐA**

Izdavač

Komitet pravnik za ljudska prava – YUCOM
Kneza Miloša 4, 11103 Beograd
www.yucom.org.rs

Za izdavača

dr Katarina Golubović

Suizdavač

Partneri Srbija

Priredio

Mihailo Pavlović, advokat

Saradnici

Momčilo Živadinović, Komitet pravnik za ljudska prava – YUCOM
Nastasija Stojanović, Partneri Srbija
Damjan Mileusnić, Partneri Srbija

Tiraž

750 komada

ISBN-978-86-82222-08-8

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Publikacija „Obraćanje Evropskom sudu za ljudska prava“ nastala je kao realizacija aktivnosti Komiteta pravnik za ljudska prava (YUCOM) u okviru projekta „Otvorena vrata pravosuđa“, koji realizuje YUCOM uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Stavovi izneti u ovoj publikaciji ne odražavaju nužno stavove Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.

**OBRAĆANJE
EVROPSKOM SUDU
ZA LJUDSKA PRAVA**

Beograd • 2022

SADRŽAJ

UVOD	7
ŠTA JE EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA?	9
ŠTA RADI, A ŠTA NE RADI EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA?	10
ŠTA JE EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA?	11
KO SE MOŽE OBRATITI EVROPSKOM SUDU ZA LJUDSKA PRAVA?	12
KAKO SE OBRAĆAMO EVROPSKOM SUDU ZA LJUDSKA PRAVA?	13
ŠTA JE PREDSTAVKA?	15
ISPUNJENOST USLOVA ZA PODNOŠENJE PREDSTAVKE	16
KOJA PRAVA GARANTUJE KONVENCIJA?	17
TOK POSTUPKA PRED SUDOM	18
KOLIKO TRAJE POSTUPAK PRED EVROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA?	20

PRIVREMENE MERE	21
KAKO SUDIJE DONOSE ODLUKE?	21
KAKVE MOGU BITI ODLUKE SUDA?	22
POSTOJI LI PRAVO ŽALBE?	23
KAKO SE IZVRŠAVAJU ODLUKE SUDA?	24
DEJSTVO ODLUKA SUDA	25
ŠTA SE DEŠAVA NAKON ŠTO EVROPSKI SUD DONESE PRESUDU PROTIV REPUBLIKE SRBIJE?	26

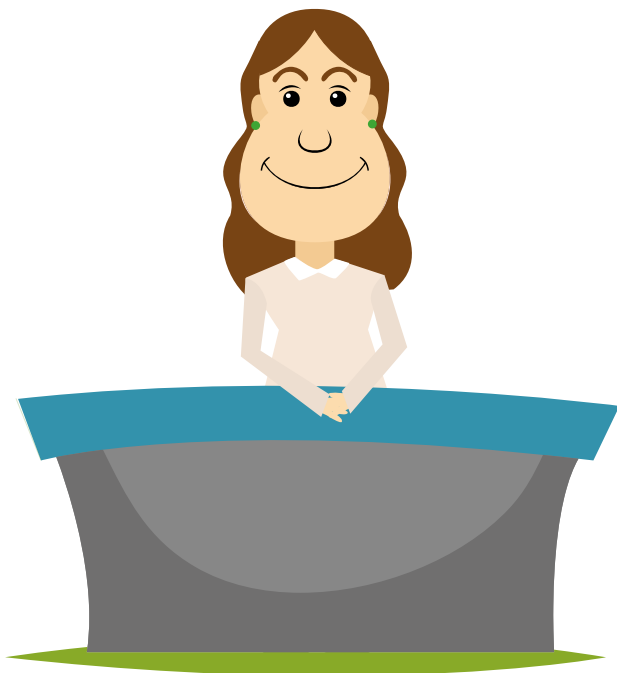

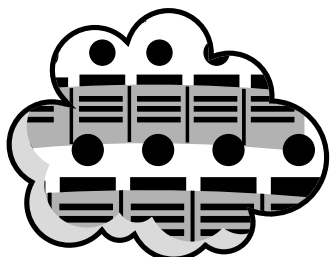
UVOD

Neretko se u javnom prostoru čuje kako će građani „ići i do Strazbura“ kako bi došli do pravde koju nisu mogli da ostvare pred sudskim organima svoje zemlje. Većina ljudi u Srbiji nije, međutim, u potpunosti upoznata s radom Evropskog suda za ljudska prava i s time kako on zapravo funkcioniše.

S tim u vezi, svrha ovog vodiča jeste da približi građanima kako ovaj međunarodni sud donosi odluke, kao i u kojim situacijama i na koji način mu se građani mogu obratiti u cilju zaštite svojih prava. Takođe ćemo predočiti značaj Evropske konvencije o ljudskim pravima, pojasnićemo ko se može obratiti Sudu, šta je predstavka i kako se podnosi, koja prava

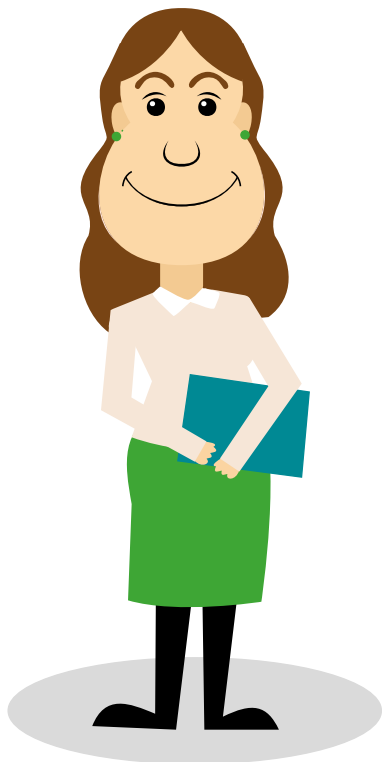

moraju biti povređena, koji domaći pravni lekovi moraju biti iskorišćeni pre obraćanja Sudu, te odgovoriti na mnoga druga pitanja od značaja za građane.

Pored toga, pojašnićemo sâm postupak pred sudom u Strazburu, imaju li građani pravo žalbe na odluke Suda, kao i šta se dešava ukoliko država odbije da izvrši presudu Suda.

Nadamo se da će ovaj vodič pomoći građanima i omogućiti im da se na sveobuhvatan način upoznaju s radom ovog vrlo važnog međunarodnog tela.

ŠTA JE EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA?

Evropski sud za ljudska prava (ESLJP) međunarodni je sud koji je uspostavio Savet Evrope – međunarodna organizacija koja ima za cilj ostvarivanje ličnih prava i sloboda.

Uloga Suda je da obezbedi poštovanje prava i obaveza koje garantuje Evropska konvencija o ljudskim pravima (Konvencija) i protokoli uz nju koje su prihvatile sve zemlje članice Saveta Evrope, uključujući i Srbiju.

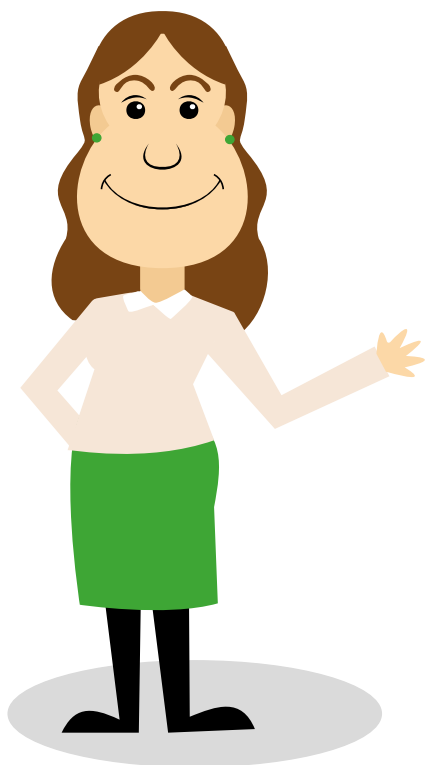
Svaka država članica delegira po jednog sudiju u ESLJP, tako da Sud u ovom trenutku broji 46 sudija.

U periodu otkad je Republika Srbija ratifikovala Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, zaključno sa 2021. godinom, Sud je doneo ukupno 232 presude protiv nje, od kojih je u 207 presuda utvrđena povreda nekog ljudskog prava. Najveći broj presuda se odnosio na povredu prava na imovinu (ukupno 82) i povredu prava zbog neizvršenja pravnosnažnih sudskih odluka (ukupno 75), kao sastavnog dela prava na pravično suđenje.

Značaj ESLJP-a je primarno taj što definiše minimum standarda ljudskih prava na nivou članica Saveta Evrope, ujednačava sudsku praksu u pogledu zaštite prava građana i što presude koje donosi imaju obavezujući karakter za sve članice, odnosno države članice su dužne da ih izvrše.

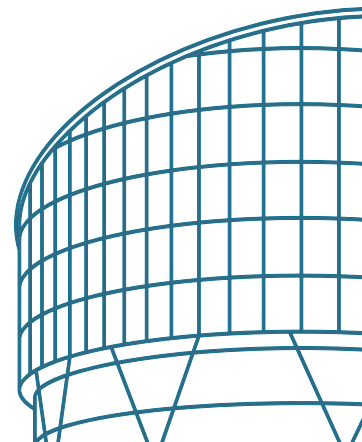
ŠTA RADI, A ŠTA NE RADI EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA?

Posao ESLJP-a je da razmatra predstavke koje podnesu pojedinci, organizacije ili države zbog povreda prava koje garantuje Konvencija ili protokoli uz nju. Sud samo utvrđuje da li je došlo do povrede nekog prava koje garantuje Konvencija ili neki od protokola i određuje visinu naknade koju je država članica dužna da isplati ili nalaže ponavljanje postupka pred domaćim sudom, ukoliko se na taj način mogu otkloniti štetne posledice po podnosioca.

S druge strane, posao ESLJP-a nije da rešava pojedinačne predmete koje su podnosioci vodili pred domaćim sudovima, niti da presuđuje ko je bio u pravu u tom sporu. On ne rešava sporove meritorno, ne preinačuje odluke domaćih sudova, niti na bilo koji drugi način predstavlja višu instancu u odnosu na domaće sudove.

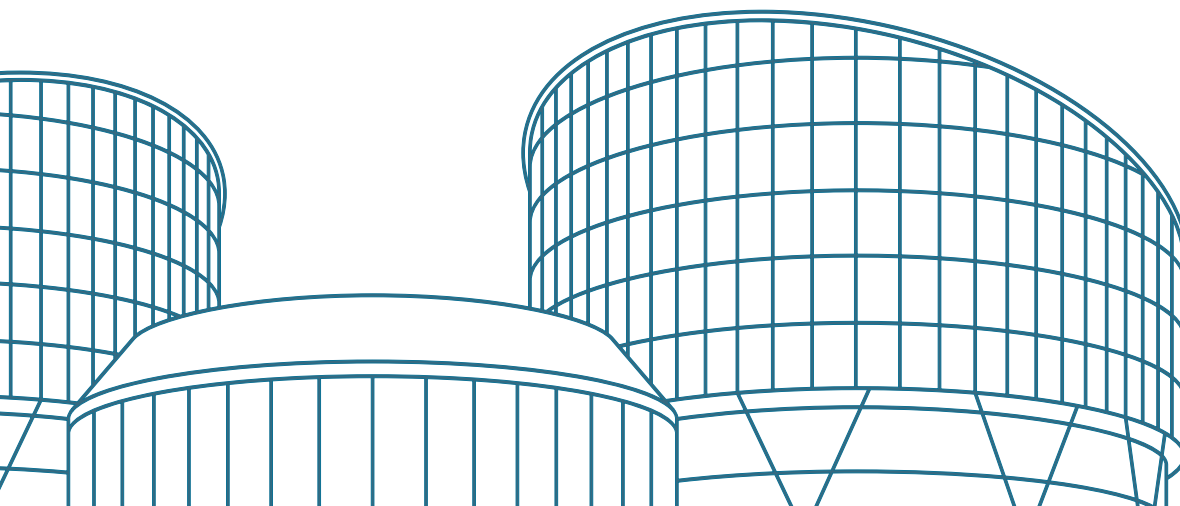

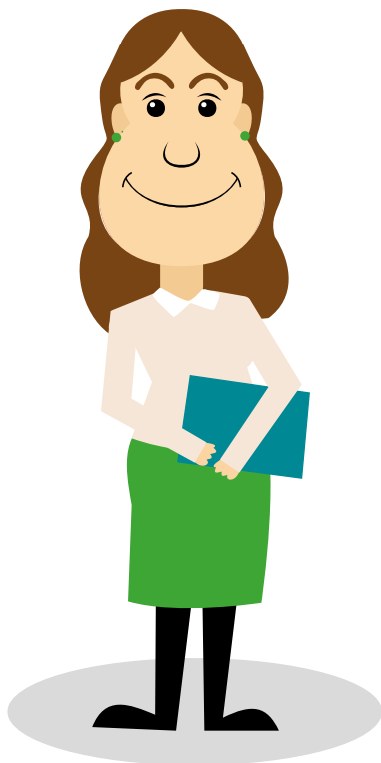
ŠTA JE EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA?

Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda predstavlja pravni akt koji je 1950. godine doneo Savet Evrope i ona uređuje zaštitu sloboda i prava.

Potpisivanjem ovog akta, države članice se obavezuju na poštovanje sloboda i prava svojih građana i priznaju nadležnost Evropskog suda za ljudska prava, koji utvrđuje da li je došlo do povreda prava koje garantuje Konvencija ili neki od protokola.

KO SE MOŽE OBRATITI EVROPSKOM SUDU ZA LJUDSKA PRAVA?

Sudu se mogu obratiti građani – pojedinci, nevladine organizacije ili grupe osoba koje tvrde da su im povređena neka prava koja im garantuje Konvencija ili protokoli uz nju.

Pred Sudom se mogu voditi i međudržavni sporovi između zemalja članica Saveta Evrope, takođe zbog povrede pojedinih prava koja garantuje Konvencija.

Sudu se ne mogu obratiti države zbog povrede prava pred domaćim sudovima, kao ni organizacije, javna preduzeća i druge osobe koje nisu dovoljno nezavisne od uticaja države, odnosno organa javne vlasti.

Predstavku možete podneti lično ili uz pomoć advokata. Za inicijalno obraćanje Sudu predstavkom nije Vam potreban advokat, ali ukoliko Sud uzme u razmatranje predstavku, biće Vam potrebno zastupanje advokata.

Sud može odobriti besplatnu pravnu pomoć podnosiocu samo ukoliko nađe da je tako nešto potrebno i tek nakon faze postupka, kada Sud obavesti vladu tužene države i započne proces komunikacije.

KAKO SE OBRAĆAMO EVROPSKOM SUDU ZA LJUDSKA PRAVA?

Sudu se obraćamo predstavkom. Predstavka mora biti podneta na posebnom formularu, koji je dostupan na internet stranici Suda ([ovde](#)). Obrazac predstavke je potrebno preuzeti sa sajta Suda, popuniti ga u skladu s instrukcijama Suda i potom odštampati i poslati preporučenom poštom. Sud ne prihvata predstavke poslate elektronskom poštom ili na neki drugi način.

Predstavka se može napisati na maternjem jeziku podnosioca. Ukoliko Sud, međutim, odluči da uzme u razmatranje Vašu predstavku, dalja komunikacija se mora odvijati na jednom od dva zvanična jezika Suda (engleskom ili francuskom).

Predstavka se šalje na adresu Suda:

The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg Cedex
France

U slučaju da napravite bilo kakvu grešku prilikom popunjavanja obrasca predstavke, Sud neće uzeti predstavku u razmatranje, tako da je poštovanje strogo propisane forme presudna stvar da bi Sud uopšte uzeo Vašu predstavku u obzir.

U slučaju da se u istom predmetu pojavi više od deset podnosilaca predstavke, uz nju se popunjava i posebna Eksel tabela u kojoj se navode podaci za svakog podnosioca posebno.

Uz predstavku je potrebno podneti sve dokaze u prilog navodima koje iznesete, presude koje su donete u sudskom postupku koji ste vodili i dokaz da ste iscrpeli sva pravna sredstva pred domaćim organima vlasti. Priložena dokumentacija se dostavlja u kopijama, s obzirom na to da Sud ne vraća podnosiocu dokumentaciju.

Priloženi dokazi moraju biti hronološki navedeni i poređani, moraju biti jednostrano štampani s numerisanim stranicama, ništa ne sme biti zaheftano, uvezano, lepljeno ili spojeno na bilo koji drugi način.

Predstavka je ograničena brojem karaktera, tako da je važno da izložite svoj problem kratko, jasno, koncizno, sve u okviru prostora koji Vam stoji na raspolaganju. Odstupanje od predviđenog broja stranica zahteva od Vas da obrazložite zbog čega niste u mogućnosti da predstavite svoj slučaj u prostoru koji Vam stoji na raspolaganju.

Nije dozvoljeno obraćanje Sudu ukoliko ste izneli svoj problem pred neko drugo međunarodno telo koje se bavi zaštitom ljudskih prava (npr. Komitet Ujedinjenih Nacija za ljudska prava).

Imate pravo da tražite pred Sudom da Vaš identitet ne bude dostupan javnosti. Ovaj zahtev je potrebno izričito naglasiti i navesti razloge zbog kojih zahtevate odstupanje od uobičajene procedure objave ovih informacija. Sud je taj koji odlučuje da li će prihvatiti razloge koje ste naveli, odnosno da li će Vaš identitet ostati zatvoren za javnost. U pojedinim slučajevima, Sud sâm može da odluči da zatvori za javnost Vaše lične podatke ukoliko zaključi da postoje posebno opravdani razlozi za takav potez.

ŠTA JE PREDSTAVKA?

Predstavka je akt kojim se žrtva povrede nekog prava iz Konvencije obraća Sudu. Reč je o formularu čije popunjavanje zahteva strogo poštovanje forme i ne toleriše nikakvu grešku.

Formular predstavke ima 13 stranica i sadrži lične podatke o podnosiocu i njegovom punomoćniku, sažet opis relevantnih činjenica, sažet opis kršenja prava zagarantovanih Konvencijom, pojašnjenje o iscrpljenosti svih pravnih lekova u Srbiji i popis priloga koji se dostavljaju uz predstavku.

Predstavku potpisuje ili podnosilac lično ili njegov punomoćnik, koji mora priložiti i punomoćje kojim je ovlašćen da zastupa.

ISPUNJENOST USLOVA ZA PODNOŠENJE PREDSTAVKE

Da bi Sud uopšte uzeo Vašu predstavku u razmatranje, neophodno je da budu ispunjeni određeni uslovi.

Prvi uslov jeste taj da je predstavka podneta u roku od četiri meseca od dana prijema poslednje odluke u Srbiji, odnosno odluke protiv koje dalje ne postoji nijedno pravno sredstvo koje bi se moglo koristiti. U Srbiji je to ustavna žalba, pa, shodno tome, rok od četiri meseca za podnošenje predstavke počinje da teče od dana prijema odluke Ustavnog suda koja je doneta po Vašoj ustavnoj žalbi.

Drugi uslov jeste da ste iscrpeli sva pravna sredstva pred nacionalnim organima vlasti. To znači da Vam u Srbiji nije ostalo na raspolaganju nijedno pravno sredstvo koje biste mogli koristiti da zaštitite svoja prava, a koje bi se smatralo delotvornim i efikasnim. Kod nas je to ustavna žalba.

KOJA PRAVA GARANTUJE KONVENCIJA?

Prava i slobode koje obezbeđuje Konvencija obuhvataju pravo na život, pravo na pravično suđenje, pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života, slobodu izražavanja, slobodu mišljenja, savesti i veroispovesti i zaštitu imovine.

Konvencija zabranjuje mučenje i nečovečno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, prisilni rad, proizvoljan i nezakonit pritvor i diskriminaciju u uživanju prava i sloboda koje su obezbeđene Konvencijom.

Što se tiče Republike Srbije, najveći broj predstavki koje je Sud usvojio bio je podnet zbog povrede prava na pravično suđenje koje garantuje član 6 Konvencije i zbog povrede prava na imovinu koje garantuje član 1 Prvog protokola uz Konvenciju. U okviru povreda prava na pravično suđenje, prva tri mesta zauzimaju povrede zbog neizvršavanja pravnosnažnih domaćih sudskih presuda, potom povrede prava na suđenje u razumnom roku i pravičnost postupka koji je vođen pred domaćim sudovima.

TOK POSTUPKA PRED SUDOM

Nakon što podnesete predstavku, sudija pojedinac ispituje da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti, odnosno da li je predstavka izjavljena blagovremeno, da li su iscrpljeni svi pravni mehanizmi u Srbiji, kao i da li su ispunjeni ostali uslovi iz Konvencije ili je predstavka očigledno neprihvatljiva, u smislu da je, bez ikakve dodatne analize, očigledno da se ne radi o povredi prava zagarantovanog Konvencijom. U tom slučaju, predstavka će biti odbačena.

U slučaju da Sud donese odluku kojom odbaci predstavku kao neprihvatljivu, takva odluka je konačna i protiv nje nije moguće izjaviti žalbu.

Ukoliko su zadovoljeni svi uslovi, predstavka se šalje Vladi Srbije na izjašnjenje u vezi s povredama prava na koje ste ukazali.

Po izjašnjenju Vlade u vezi s navodima iz predstavke i dokazima koje ste priložili uz nju, Sud Vam šalje njeno izjašnjenje, na koje imate pravo i određeni rok da se izjasnite.

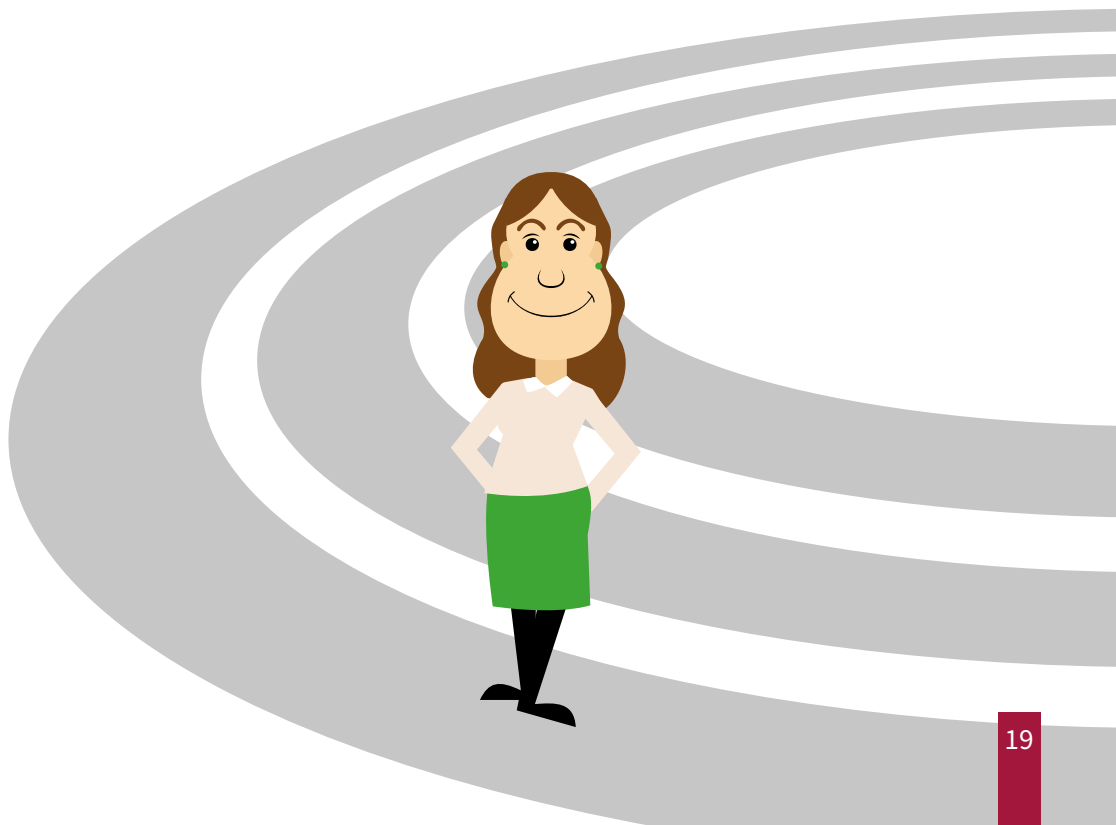
Ovaj vid komunikacije se može obnoviti ukoliko Sud nađe da je tako nešto potrebno, odnosno može okrenuti još jedan krug međusobnih izjašnjenja stranaka u sporu.

Tokom celog postupka pred ESLJP-om, podnosilac i država mogu postići takozvano prijateljsko poravnanje, odnosno mogu sporazumno rešiti spor u kojem se nalaze. Ukoliko se postigne poravnanje, Sud donosi odluku kojom prihvata takvo poravnanje i skida s liste predmeta predstavku podnosioca.

Kada Sud zaključi da su stvari dovoljno raspravljene, doneće odluku o osnovanosti navoda o postojanju povrede prava.

Postupci pred Sudom se odvijaju pisanim putem, s tim što Sud može odlučiti da održi javnu raspravu u zgradi Suda u Strazburu u predmetu za koji smatra da postoji potreba za tim.

Razmatranje predstavke pred Sudom je besplatno.

KOLIKO TRAJE POSTUPAK PRED EVROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA?

Postupak pred Sudom može da traje najmanje godinu dana, ali je češći slučaj da se ishod čeka i po nekoliko godina. Brzina razmatranja predstavke zavisi od niza faktora, poput same vrste predmeta, brzine strana u postupku kojom dostavljaju informacije Sudu, potom da li je potrebno održati raspravu pred ESLJP i tako dalje.

ESLJP godišnje primi po nekoliko desetina hiljada predstavki, tako da je preopterećenost ovog suda prvi razlog zbog kojeg se na ishod pred njim čeka godinama.

S druge strane, pojedini predmeti se mogu smatrati hitnim, pa ih Sud uzima u rad prioritetno. Takav je slučaj s predmetima koji se, na primer, odnose na ekstradicije, povrede prava na poštovanje privatnog i porodičnog života, zaštitu prava maloletnih lica i slično. U situacijama kada podnosiocu preti neposredna fizička opasnost, takav predmet dobija status prioritetnog.

PRIVREMENE MERE

Kada Sud dobije predstavku, može da odluči da država treba da preduzme određene mere dok on radi na daljem ispitivanju predmeta.

To se obično sastoji od toga da se od države traži da se uzdrži od neke radnje, recimo od vraćanja pojedinaca u države gde bi mogli biti izloženi mučenju ili bi postojala osnovana pretnja po njihov život.

KAKO SUDIJE DONOSE ODLUKE?

U zavisnosti od predmeta, predstavku razmatra jedan od sudskih sastava:

- sudija pojedinac;
- Odbor, sačinjen od troje sudija;
- Veće, koje čini sedam sudija;
- Veliko veće, koje broji 17 sudija.

Sudija pojedinac može doneti isključivo odluku o neprihvatljivosti. To se dešava kada je Vaša predstavka očigledno neosnovana ili kada nisu uopšte ili pravilno iscrpljena sva pravna sredstva u Srbiji.

Odbor od troje sudija može doneti ili odluku o neprihvatljivosti ili presudu o prihvatljivosti i suštini stvari. Presudu o prihvatljivosti Odbor donosi u slučajevima kada već postoji ustaljena sudska praksa o nekom pitanju i nema potrebe da se veće od sedam ili 17 sudija ponovo bavi istim pitanjem.

Veće od sedam sudija može doneti istovrsne odluke kao i Odbor, s tim što ono odlučuje o predmetima kod kojih ne postoji ustaljena sudska

praksa ESLJP-a, odnosno o onome o čemu Odbor ne može samostalno da donese odluku. Veće sedmorice može da odluči da ne razmatra predstavku i da predmet odmah prosledi Velikom veću ukoliko smatra da je pitanje koje je izneto pred Sud od velikog značaja za tumačenje Konvencije ili ukoliko rešenje Veća može da dovede do odluke koja je suprotna dosadašnjoj praksi Suda.

Veliko veće, sastavljeno od 17 sudija, odlučuje o prethodno navedenim pitanjima i o predstavkama podnetim u međudržavnim sporovima te daje savetodavna mišljenja na zahtev Komiteta ministara.

Odluke Veća ili Velikog veća se donose većinom glasova od ukupnog broja sudija.

KAKVE MOGU BITI ODLUKE SUDA?

Sud donosi odluke i presude.

Odlukama se odlučuje o neprihvatljivosti predstavke, njenom odbačaju, kao i skidanju s liste predstavki usled postignutog poravnanja između stranaka.

Presudama se odlučuje o postojanju ili nepostojanju povrede prava zagarantovanog Konvencijom ili protokolima uz Konvenciju, odnosno o suštini stvari koja je izneta pred Sud.

Kada Sud utvrdi da je došlo do povrede prava podnosioca predstavke, on može:

- odrediti naknadu nematerijalne štete zbog povrede prava zagarantovanog Konvencijom;
- odrediti naknadu materijalne štete ukoliko je podnosilac pretrpeo bilo kakav vid štete ili izgubljene koristi;
- doneti takozvanu pilot presudu, koja se donosi u slučajevima kada u zemlji članici postoji „sistemski problem“, odnosno kada postoji masovni priliv predstavki koje se odnose na slična pitanja;
- ukazati stranci da može da traži ponavljanje postupka pred sudom ili drugim državnim organom u svojoj zemlji.

Sud može obavezati državu članicu na izvršenje više prethodno navedenih obaveza.

POSTOJI LI PRAVO ŽALBE?

Odluka sudije pojedinca je konačna i protiv nje se ne može izjaviti žalba. Odluka Odbora je takođe konačna i protiv nje nije dozvoljeno izjavljivanje žalbe.

Ukoliko je Veće odlučilo o suštini stvari, nezadovoljna strana ima pravo da podnese žalbu Velikom veću u roku od tri meseca.

Odluke Velikog veća su konačne i protiv njih nije dozvoljena žalba.

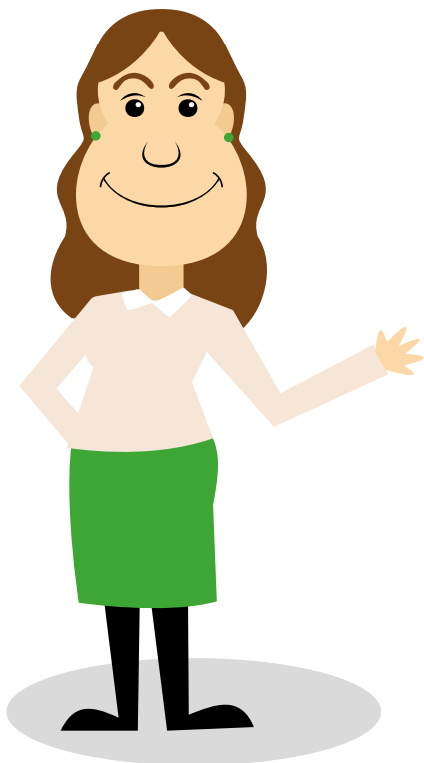

KAKO SE IZVRŠAVAJU ODLUKE SUDA?

Kada Sud donese presudu u kojoj utvrđuje povredu Konvencije, šalje predmet Komitetu ministara Saveta Evrope koji je odgovoran za njeno izvršenje i koji, s organom države članice koji je odgovoran za izvršenje presuda, odlučuje na koji način će se presuda izvršiti i kako sprečiti da ponovo dođe do sličnih povreda Konvencije.

U pojedinim slučajevima državi se može naložiti da izmeni ili dopuni svoje zakone ili usvoji pojedinačne mere kako bi se uskladila s Konvencijom i istovremeno sprečila da se istovrsne povrede ponovo dešavaju.

DEJSTVO ODLUKA SUDA

Presude i odluke Suda su obavezujuće za sve članice Saveta Evrope.

Stav koji je ESLJP zauzeo u presudi protiv jedne države članice obavezujući je za sve druge zemlje, bez obzira na to da li se istovrsno pitanje otvorilo u nekoj drugoj državi.

ŠTA SE DEŠAVA NAKON ŠTO EVROPSKI SUD DONESE PRESUDU PROTIV REPUBLIKE SRBIJE?

U dosadašnjoj praksi se nije desilo da je Republika Srbija odbila da izvrši bilo koju presudu ESLJP-a koja je doneta protiv nje. Neke od presuda je izvršila sa zakašnjenjem i to su najčešće slučajevi kada je potrebno izmeniti zakonodavstvo ili preduzeti neku meru koja je ustanovljena pilot presudom.

Jedan od primera jeste i slučaj „nestalih beba“, u kojem je Sud naložio Srbiji da u roku od godinu dana od pravnosnažnosti preduzme odgovarajuće mere i donese poseban zakon da osigura uspostavljanje mehanizma s ciljem obezbeđenja pojedinačnog obeštećenja svim roditeljima u situaciji kao što je bio slučaj Zorice Jovanović. Srbija je usvojila zakon tek 2020. godine, iako je presuda bila doneta 2013. godine. U periodu izrade zakona, Komitet Saveta Evrope je vršio nadzor nad njegovom pripremom i dao saglasnost na kraju postupka na njegovu sadržinu.

Što se tiče presuda u kojima je Srbija obavezana na isplatu novčanog iznosa, sve su izvršene u roku od tri meseca koji Sud ostavi državi za dobrovoljno izvršenje.

Lektura i korektura
Teodora Todorić Milićević

Dizajn
Ivana Zoranović

Priprema i štampa
Dosije studio, Beograd

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
341.645(4)
341.231.14(4)(094.2)

ПАВЛОВИЋ, Михаило, 1979-

Обраћање Европском суду за људска права / [priređio Mihailo Pavlović]. – Beograd : Komitet pravnika za ljudska prava –YUCOM : Partneri "Srbija", 2022 (Beograd : Dosije studio). – 27 str. : ilustr. ; 20 x 20 cm

Tiraž 750.

ISBN 978-86-82222-08-8 (YUCOM)

а) Европски суд за људска права (Стразбур) б) Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода

COBISS.SR-ID 80678921

УДРУЖЕЊЕ ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА
И ЗАМЕНИКА ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА СРБИЈЕ

CHRIS
Mreža Odbora za ljudska prava u Srbiji CHRIS
Network of the Committees for Human Rights in Serbia CHRIS

ДРУШТВО
СУДИЈА
СРБИЈЕ | JUDGES'
ASSOCIATION
OF SERBIA

 Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

 PARTNERI
SRBIJA

cepris
Centar za pravosudna istraživanja

 Beogradski centar
za ljudska prava

 NARODNI PARLAMENT

 FORUM SUDIJA